

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2 IR 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3742“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
Asociacijos Vairavimo mokytojų gildija 2025 m. liepos 15 d. raštas Nr. 105	Asociacija reiškia palaikymą tiek dabartinio, tiek ankstesniojo (NR. XIVP-3742) Įstatymo projekto esmei. Asociacija teikė nuomonę, siūlymus, argumentus, todėl ankstesniajam projektui teikti argumentai išlieka aktualūs ir šiam Įstatymo projektui. Jie šiame rašte nekartojami, bet juos Nutarimo projekto rengėjai įvertinti turi galimybę Asociacijos rašte Nr. 81. Papildant juos, Asociacija reiškia pritarimą Įstatymo projekto iniciatorių ir rengėjų nuomonei, kad esminiai teisės vairuoti suteikimo principai, kaip ir vairuoti pasirinktinai bet kurios kategorijos motorines transporto priemonės sąlygos, turi būti vienodi ir jie turi būti apibrėžti Įstatyme. To būtinybės įrodymu liudija situacija, kuomet Išvadoje (Išvados 3, 4, 5 punktai) siūloma atsisakyti Įstatymo projektu įtvirtinamos iniciatyvos, siūlant ją naikinti, vadinant pertekline, bet pačiai Institucijai (Susisiekimo ministerijai) nesiimant aktyvių veiksmų jau per kelerių metų laikotarpį (nuo šios problematikos indikacijos praėję keleri metai) keisti situaciją, keičiant Mokymo ir Egzaminavimo tvarkas. Tai pabrėžtina akivaizdžiu konkrečiu pavyzdžiu: 2024 metų rudenį keičiant Egzaminavimo tvarką ši problematika eilinį kartą sėkmingai ignoruota, nors privalomas tarpinstitucinis aprašo pakeitimų derinimas vyko. Todėl Asociacija dar kartą mato ir kelia aktualiją, kad Įstatyme pokyčiai būtini ne tik siūlymais peržiūrėti asmenų AM kategorijos įgijimo amžių, bet ir išgryninti ir įtvirtinti Visų kategorijų vairuotojų teisės vairuoti suteikimo tvarką.	Atsižvelgta iš dalies. Vairavimo mokytojų gildijos 2024 m. rugpjūčio 19 d. rašte Nr. 81 „Dėl SEAKĮ pakeitimo“ pateiktos pastabos buvo įvertintos ir atsakymai į jas pateikti Susisiekimo ministerija 2024 m. rugpjūčio 26 d. raštu Nr. 2-2913 „Dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimo“. Šio rašto kopija pateikta Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai. Pažymėtina, kad Susisiekimo ministerija 2024 m. rugsėjo 2 d. teikimu Nr. 2-2989 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto“ pateikė Vyriausybei patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3742“ projektą, kuriam Vyriausybė pritarė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. rugsėjo 11 d. nutarimas Nr. 775 „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3742“.
	Asociacija mato galimybę, pritariant ir įgyvendinant Įstatymo projekto rengėjų lūkesčiams, tai pasiekti keičiant ne kelis, o tik vieną Įstatymo 22 straipsnio 1 dalį ir siūlo papildyti Nutarimo projektą formuluote jį išdėstant sekančia redakcija:	Atsižvelgta iš dalies. „1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas Pakeisti 22 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Teisė vairuoti motorines transporto priemones ar jų junginius su priekabomis, traktoriais, savaeigės mašinas, išskyrus šio straipsnio 1 ¹

<p><i>Teisė vairuoti motorines transporto priemones ar jų junginius su priekabomis, traktorius, savaeigės mašinas, išskyrus šio straipsnio 1(1) dalyje nustatytą atvejį, suteikiama Lietuvos Respublikoje gyvenantiems ne jaunesniems kaip šiame įstatyme nustatyto amžiaus asmenims, kurių sveikatos būklė yra tinkama vairuoti tam tikros kategorijos motorinę transporto priemonę, traktorių, savaeigę mašiną, nustatyta tvarka baigusius teorinius ir praktinius vairavimo mokymus (mokantiems KET, išmanantiems kitus teisės aktus, reglamentuojančius eismą keliais, tinkamą elgseną viešajame eisme, mokantiems vairuoti), išlaikiusiems vairavimo egzaminą ir turintiems vairuotojo pažymėjimą.</i></p> <p>Viena vertus, tokia formuluotė patikslintų ir apibrėžtų mokymo esmę, kita vertus, Asociacija sutinka, kad siūloma formuluotė keičia dabartinį vairuotojų mokymo procesą, bet tuo pačiu atkreipia dėmesį ir pabrėžia, kad siūlomą nors ir nustatomas privalomas ir teorijos kurso mokymas, bet nėra nustatoma privaloma teorijos mokymo kurso pati apimtis: poįstatyminiais teisės aktais galima sureguliuoti teisingą apimtį balansą bei turinį ir ji gali (turi) būti nustatyta ir labai minimali, bet privalomai ir esmingai svarbi: pavyzdžiui, teorijos kurso turinį apibrėžiant ne kelio ženklų pavadinimų mokymui, o būsimuosius atitinkamų kategorijų vairuotojus mokant esminių ir būtinųjų žinių apie eismo saugos išskirtinumą, specifiką, galimus pavojus, dėl jų išdavos elgseną ir pan.</p>	<p>dalyje nustatytą atvejį, suteikiama Lietuvos Respublikoje gyvenantiems ne jaunesniems kaip šiame įstatyme nustatyto amžiaus asmenims, kurių sveikatos būklė yra tinkama vairuoti tam tikros kategorijos motorinę transporto priemonę, traktorių, savaeigę mašiną, mokantiems KET, išmanantiems kitus teisės aktus, reglamentuojančius kelių eismą, nustatyta tvarka įgijusiems eismo dalyviams reikalingų teorinių žinių ir praktinių motorinių transporto priemonių ir jų junginių su priekabomis valdymo įgūdžių bei gebėjimų, taip pat išlaikiusiems egzaminą ir turintiems vairuotojo pažymėjimą.“</p> <p>Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme nėra apibrėžta „tinkamos elgsenos viešajame eisme“ sąvoka. Tai reiškia, kad nėra aišku, kokius konkrečius veiksmus, elgesio modelius ar kriterijus ši sąvoka apimtų, bei kokiais objektyviais rodikliais ji būtų vertinama. Dėl šios priežasties neaišku, koku tikslu siūloma įtraukti tokią nuostatą į Įstatymo 22 straipsnio 1 dalį.</p> <p>Teisėkūros požiūriu, tokios nekonkrečios ir teisiškai neapibrėžtos sąvokos įtraukimas gali kelti teisinio neapibrėžtumo riziką, sudaryti sąlygas skirtingam interpretavimui bei apsunkinti įstatymo nuostatų taikymą praktikoje. Be to, papildomos sąlygos „tinkama elgsena viešajame eisme“ įtraukimas nesukeltų pridėtinės vertės, nes esamos įstatymo ir poįstatyminių teisės aktų nuostatos jau reglamentuoja eismo dalyvių pareigas, elgesio taisykles bei atsakomybę už jų pažeidimus.</p> <p>Siūlymas vietoj žodžių junginio „išlaikiusiems egzaminą“ papildomai nurodyti „išlaikiusiems vairavimo egzaminą“ yra netikslingas, kadangi Įstatymo 2 straipsnio 89 dalyje, kur nurodoma vairavimo egzaminas sąvoka, toliau nurodomas trumpinys – egzaminas.</p>
--	---